

SAMPLE
TRANSLATION

STANKA HRASTELJ
SELECTED POEMS
SLOVAK

PUBLISHED BY: ŠTUDENTSKA ZALOŽBA, 2009

TRANSLATED BY: KRISTÍNA POTOČŇÁKOVÁ

ORIGINAL TITLE: GOSPOD, NEKAJ IMAMO ZA VAS

NUMBER OF PAGES: 101

Stanka Hrastelj: Selected Poems

Ponos

Všeč mi je, kako moj oče zakoraka
v jato zdravnikov z bolj belimi lasmi
od njihovih halj – kot gorilji α samec
s srebrnim hrbtom.

Mojega očeta zdravniki
zelo spoštujejo. Rečejo mu *Gospod, nekaj
imamo za vas, diagnozo,*
pravzaprav vam danes nudimo dve diagnozi:
paranoidno obliko shizofrenije
in kronični hepatitis B, gospod.

Prav, reče moj oče,
vzamem obe, vzamem vse
diagnoze, ki jih imate danes na meniju.

Obrne se na peti, ima 42 stopinj vročine,
ustnice nabrekle od herpesa
in med ramena sklonjeno glavo, v
rokah nosi vrečko tablet v zelo
domišljenih barvah in oblikah.

Če bi hodil pokončno, bi bil smešen.
Moj oče p ani komedijant. Vsi ga zelo
spoštujejo. Opazujem ga od daleč in se
ponosno nasmiham.

Pýcha

Páči sa mi, ako môj otec vkráča do
roja lekárov s vlasmi belšími než
ich plášte – ako gorilí α samec so
strieborným chrbtom.

Môjho otca si lekári
veľmi vážia. Povedia mu *Pane, niečo
pre vás máme, diagnózu,
vlastne vám dnes ponúkame dve diagnózy:
paranoidnú formu schizofrénie
a chronickú hepatitídu B, pane.*

*Fajn, povie môj otec,
vezmem obe, vezmem všetky
diagnózy, ktoré máte v dnešnom menu.*

Otočí sa na päte, má 42 stupňov horúčky,
pery opuchnuté od herpesu
a medzi ramená sklonenú hlavu,
v rukách nosí vrečko tabletiiek vo veľmi
dômyselných farbách a tvaroch.

Keby chodil vzpriamene, bol by smiešny.
No môj otec nie je komediant. Všetci si ho veľmi
vážia. Pozorujem ho z diaľky a
pyšne sa usmievam.

Tradicija

Pri nas naredimo tako:

kokoš zagrabiš za noge, jo obrneš
z glavo navzdol, nato njen vrat položiš
na stolico, močno zamahneš z vejnikom v desni roki
in ji odsekaš glavo.
Takoј zatem vržeš kokoš v hlev in zapreš vrata.
Nekaj trenutkov namreč brezglava
zamahuje s krili, skače, teče levo-desno, nato se
umiri in umre.

Pri stricu naredijo tako:

kokoš stisneš med noge pri gležnjih,
da ne more zamahovati s perutmi,
pretipaš glavo ob roži, ko zatipaš primerno mesto,
lobanjo z ostrim pipcem v desni roki prebodeš,
kokoš nato kar se da hitro daš pod koš. Nekaj trenutkov
je v tem bunkerju prava norišnica, nato se
umiri in umre.

Tradícia

U nás to robievame takto:
sliepku schmatneš za nohy, obrátiš ju
hlavou nadol, nato jej krk položíš
na stolček, silno sa rozoženieš sekáčom v pravej ruke
a odtneš jej hlavu.
Hneď potom hodiš sliepku do chlieva a zavrieš dvere.
Pár okamihov totiž bezhlavá
máva krídlami, skáče, behá hore-dolu, nato sa
upokojí a umrie.

U strýka to robievajú takto:
Sliepku zovrieš medzi nohami pri členkoch,
aby nemohla mávať krídlami,
ohmatáš hlavu okolo hrebienka, keď nahmatáš vhodné miesto,
lebku ostrým nožíkom v pravej ruke prebodneš,
sliepku nato pokiaľ možno rýchlo dáš pod kôš. Pár okamihov
je v tom bunkri pravý blázinec, nato sa upokojí a umrie.

Stil

Jasno je, da se zaradi prerezanih
žil zapestja ne umre. V tako
umiranje bi bilo potrebno vložiti veliko
potrpežljivosti, obupanci pa niso
potrpežljivi. Irena in jaz temu
rečeva stil, čeprav veva, da to ni stil.
Temu samo rečeva tako.

Prerezala sem si nekaj žil levega
zapestja, ne iz obupa, ampak iz
radovednosti: kolikšno površino
postelje bo prekrila kri, preden se bo
rana zacelila? Dimenzije postelje
so 160 x 200, čeprav spim sama,
kar je grozno. Nikoli ne padeš s postelje,
do jutra mirno spiš. Zbujaš se
z nezasedenim prostorom
na levi in desni. To se ljudem,
ki imajo stil, ne dogaja.

V posteljo sem prinesla nekaj glodalcev,
ampak zajec ne sovraži miši,
podgana ne sovraži veverice.
Njihovi kožuščki so mehki in topli.
Tudi v tem ni nič posebnega.

Trenutni prebivalci moje postelje
se zelo dobro razumemo,
skupaj gledamo veliko reprodukcijo
Klimtove Judite s Holofernovovo
glavo v skrivenčenih prstih na steni,
kot da bi gledali TV.

Zelo je zanimivo: Klimtovo zlato
sije na krvavečo posteljo, mi kimamo.
Vzdihnemo in v en glas rečemo:
Joj, kakšna ženska je bila Adele Block-Bauer?

Štýl

Jasné, že na prerezané
žily zápästia sa neumiera. Do takého
umierania by bolo potrebné vložiť veľa
trpezlivosti, no zúfalci nie sú
trpezliví. Irena a ja tomu
hovoríme štýl, hoci vieme, že to nie je štýl.
Iba tomu tak hovoríme.

Prerezala som si pár žíl ľavého
zápästia, nie zo zúfalstva, ale zo
zvedavosti: akú plochu
postele pokryje krv, kým sa
rana zacelí? Rozmery postele
sú 160 x 200, hoci spím sama,
čo je hrozné. Nikdy nespadneš z postele,
do rána pokojne spíš. Zobúdzáš sa
s neobsadeným priestorom
vľavo a vpravo. To sa ľuďom,
ktorí majú štýl, nestáva.

Do postele som si priniesla zopár hlodavcov,
ale zajac nie je nepriateľom myši,
potkan nie je nepriateľom veverice.
Ich kožušky sú mäkké a teplé.
Ani na tom nie je nič zvláštne.
My, momentálni obyvatelia mojej postele
si veľmi dobre rozumieme,
spolu pozeráme na veľkú reprodukciu
Klimtovej Judity s Holofernovou
hlavou v skrivených prstoch na stene,
akoby sme pozerali TV.
Je to veľmi zaujímavé: Klimtovo zlato

žiari na krvácajúcu posteľ, my pokyvkávame.
Vzdychneme si a jedným hlasom povieme:
Jó, aká žena bola Adele Block-Bauer?

Anatomija v sobi

Jesen je. Ob treh popoldne je moja soba
najtoplejši prostor v hiši.
Vsi si želijo vanjo, čeprav je miza
polna ostrih predmetov iz nerjavečih kovin.
V roke jih jemljem z veliko topline
in nežnosti: zelo sem čuteča.

Na vrtu se kreša razrašča kot morska
pena, zdaj zdaj bo pljusnila čez
zavihke žajblja in rožmarina.

Mami se razrašča siva mrena,
a ne pljuskne čez črte vek. Zanj vzamem
scalpel skrajno levo in razmesarim
šarenico. Rada ima, če delam to počasi:
počuti se varno.

Oče si pusti odpreti prsni koš. Prerežem
veno centimetre nad desnim preddvorom
in vanjo porinem prst. Stene so brez oblog
holesterola, kar kaže na obet
za dolgo življenje.

Prosim ju, da mi od stopala do temena
odrežeta nekaj jermenov kože v enem kosu.
Oče zariše, mama zareže. Zelo spretna je
moja mama, to dela z nohti, ostrih
kovinskih predmetov sploh ne rabi.

Iz jermenov spletemo vrv,
zdi se kot rožnata liana. Pripnemo jo
na strop in se vreščiče gugamo od vzhodne
k zahodni steni. Drug drugega kličemo
Tarzan. Dan je sveži in diši.

Anatómia v izbe

Je jeseň. O tretej popoludní je moja izba
najteplejší priestor v dome.
Všetci túžia do nej vojsť, hoci stôl je
plný ostrých predmetov z nehrdzavejúcich kovov.
Do rúk ich beriem s množstvom tepla
a nehy: som veľmi cítiaca.

V záhrade sa žerucha rozrastá ako morská
pena, už už šplechne cez
záhyby šalvie a rozmarínu.

Mame sa rozrastá šedý zákal,
no nešplechne cez čiary viečok. Naň vezmem
prvý skalpel zľava a rozfaklím
dúhovku. Má rada, keď to robím pomaly:
cíti sa bezpečne.

Otec si nechá otvoriť hrudný kôš. Prerežem
vénu centimeter nad pravou predsieňou
a vrazím do nej prst. Steny sú bez vrstvy
cholesterolu, čo veští vyhlíadku na
dlhý život.

Prosím ich, aby mi od chodidla k temenu
odrezali zopár pásov kože v jednom kuse.
Otec zakreslí, mama zareže. Veľmi zručná je
moja mama, robí to nechtami, ostré
kovové predmety vôbec nepotrebuje.
Z pásov upletieme lano,
pripomína ružovú lianu. Upneme ho
na strop a vreštiac sa hojdáme od východnej
k západnej stene. Jeden druhého voláme
Tarzan. Deň je svieži a vonia.